

Predmet: Brčko

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 5/18

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Objavljivanje presude: 19.09.2019.

Nakon većanja i glasanja, veće je donelo, a predsednik veća, sudija Dejan Terzić, objavio je presudu kojom je optuženi Nikola Vida Lujčić oglašen krivim zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZ SRJ i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od osam godina, te je obavezan da nadoknadi troškove krivičnog postupka.

Obrazlažući donetu presudu, predsednik veća je ukratko izneo razloge kojima se veće rukovodilo prilikom odlučivanja. Veće je zaključilo da je tokom postupka dokazano da je optuženi počinio krivično delo za koje se tereti. Ukazao je na ispunjenost zajedničkih bitnih elemenata krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, odnosno da je u inkriminisanom periodu postojao oružani sukob, da je u konkretnom slučaju postojalo teško kršenje pravila međunarodnog humanitarnog prava, da je postojala veza između radnji optuženog i oružanog sukoba, odnosno da je optuženi delo izvršio koristeći kontekst oružanog sukoba i da je krivično delo izvršeno protiv lica koje nije aktivno učestvovalo u neprijateljstvima, odnosno protiv lica zaštićenog odredbama međunarodnog humanitarnog prava. Postojanje oružanog sukoba u inkriminisanom periodu nije bilo sporno među stranama u postupku. Postojanje oružanog sukoba omogućilo je optuženom da nosi uniformu i oružje, što su u svojim iskazima potvrdili saborci optuženog, svedoci Radojica Božić i Goran Panić. Upravo je to optuženi iskoristio kao veliku nadmoć nad oštećenim. Postojanje teškog kršenja odredbi međunarodnog humanitarnog prava u konkretnom slučaju postoji, jer se optuženi tereti za ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 KZJ, koji izvire iz člana 3 Ženevskih konvencija, a u kojem je silovanje izričito predviđeno kao radnja izvršenja ovog krivičnog dela. Za postojanje silovanja nije neophodno da se nad žrtvom primeni fizička sila, a u konkretnom slučaju je dokazano da je žrtva bila pod psihičkom prinudom, obzirom da je optuženi, u cilju da je zastraši, pred njom punio pištolj.

Sud je u celosti prihvatio iskaz oštećene. Ona je odmah po izvršenju dela, i pored činjenice da se radi o maloj i patrijarhalnoj sredini, smogla snage da u prvim satima nakon događaja prijavi šta joj se desilo svim licima na koje je naišla. To je rekla svedoku Zeiru Salihoviću, svom suprugu, policajcu Joci Rakiću koji je prvi došao na lice mesta, kao i inspektor Dragiši Tešiću, te komšinici Dragici Radić. Konačno, smogla je snage da ode i na lekarski pregled. Njen iskaz potvrđen je iskazima svedoka Salihovića i Rakića, kao i supruga oštećene. Optuženog su na licu mesta prepoznali svedok Salihović, koji ga opisuje kao osobu koja je ušla u kuću oštećene i identifikuje ga kao Vidinog sina. Suprug oštećene takođe je identifikovao optuženog kao Vidinog sina koji ga je odveo iz kuće na ispitivanje pre kritičnog događaja. Optuženog je u izvesnoj meri identifikovala i oštećena, kada je na suđenju primetila detalj koji optuženog izdvaja od drugih lica, odnosno da na licu ima izvesni grč, jer mu „jedno oko žmiga“. Svedok Radojica Božić potvrdio je ove navode oštećene, rekavši da je optuženom jedna strana lica bila kao ukočena.

Odbranu optuženog, a posebno da je sve rezultat zavere samo zbog njegove nacionalne pripadnosti, sud je ocenio kao neosnovanu i usmerenu na izbegavanje krivične odgovornosti.

Prilikom odlučivanja o visini kazne, sud je cenio sve okolnosti koje utiču na visinu kazne, i našao da na strani optuženog nema olakšavajućih okolnosti, dok otežavajuće okolnosti predstavlja ranija osuđivanost optuženog za istovrsno krivično delo, kao i nastale posledice po oštećenu, te bezobzirnost optuženog prilikom izvršenja dela.

Fond za humanitarno pravo